

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-08-17

§ 248

Överenskommelse med Stiftelsen Tryggare Sverige

KSN-2021-01816

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** godkänna överenskommelse med Stiftelsen Tryggare Sverige för perioden 1 oktober 2021 till och med 30 september 2022 i enlighet med ärendets **bilaga 1**, samt
2. **att** fastställa ersättningen för överenskommelsen med Tryggare Sverige till 300 000 kronor.

Sammanfattning

Trygghet och säkerhet i den fysiska planeringen är en högt prioriterad fråga i Uppsala kommun. Stiftelsen Tryggare Sverige har tagit fram en standard för arbetet med att skapa säkra och trygga livsmiljöer som kallas BoTryggt2030. För att underlätta arbetet med att implementera BoTryggt2030 i Uppsala kommun har ett förslag till samarbetsavtal i form av överenskommelse mellan Tryggare Sverige och Uppsala kommun tagits fram, se vidare i ärendets **bilaga 1**.

Enligt avtalet kommer Tryggare Sverige under avtalsperioden att stödja kommunen genom aktiviteter som alla relaterar till processtöd för trygghet och säkerhet i fysisk planering i enlighet med standarden BoTryggt2030.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2021-08-12
- Bilaga 1, förslag till ny överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Uppsala kommunkoncern och Stiftelsen Tryggare Sverige

Yrkanden

Erik Pelling (S) yrkar att ärendet korrigeras för att ändra partnerskap till överenskommelse.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-08-17

Beslutsgång

Ordförande ställer reviderat förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2021-08-17

Diarienummer:
KSN-2021-01816

Handläggare:
Örjan Trapp

Samarbetsavtal med Stiftelsen Tryggare Sverige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna samarbetsavtal med Stiftelsen Tryggare Sverige för perioden 1 oktober 2021 till och med 30 september 2022 i enlighet med ärendets **bilaga 1**, samt
2. **att** fastställa ersättningen för avtalet med Tryggare Sverige till 300 000 kronor.

Ärendet

Trygghet och säkerhet i den fysiska planeringen är en högt prioriterad fråga i Uppsala kommun. Stiftelsen Tryggare Sverige har tagit fram en standard för arbetet med att skapa säkra och trygga livsmiljöer som kallas BoTryggt2030. För att underlätta arbetet med att implementera BoTryggt2030 i Uppsala kommun har ett förslag till samarbetsavtal mellan Tryggare Sverige och Uppsala kommun tagits fram, se vidare i ärendets **bilaga 1**.

Enligt avtalet kommer Tryggare Sverige under avtalsperioden att stödja kommunen genom aktiviteter som alla relaterar till processtöd för trygghet och säkerhet i fysisk planering i enlighet med standarden BoTryggt2030.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen i samråd med Uppsala Parkering AB. Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven har samtliga beaktats i beredningen av ärendet. Samarbetet med BoTryggt2030 avser att stärka kommuners förutsättningar att säkra trygghet och säkerhet vid fysisk planering och förvaltning. Att Uppsala är tryggt och säkert är grundläggande för ett gott näringslivsklimat samt utifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv.

Föredragning

Stiftelsen Tryggare Sverige är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation som drivs utan bakomliggande vinstintresse. Stiftelsen har till syfte att förbättra hjälpen till brottsdrabbade och att främja utvecklingen inom det brottsförebyggande området. Arbetet är inriktat på att erbjuda nya idéer, nya samverkansformer och nya lösningar.

Tryggare Sverige har tagit fram BoTryggt2030, en standard för arbetet med att skapa säkra och trygga livsmiljöer. För att underlätta arbetet med att implementera BoTryggt2030 i Uppsala kommun har ett förslag till samarbetsavtal mellan Tryggare Sverige och Uppsala kommun tagits fram. BoTryggt2030 tar bland annat fasta på vikten av situationell brottsprevention, vilket också den nyligen publicerade utredningen SOU 2021:49 *Kommuner mot brott* lyfter fram. I utredningens lagförslag åläggs kommunerna att ta fram en åtgärdsplan för brottsförebyggande åtgärder. Genom ovan nämnda samarbete stärker Uppsala kommun ytterligare sin kompetens för att uppfylla kommande lagstiftningskrav genom att arbeta för en trygg och säker kommun, i såväl planering som förvaltning av fysisk miljö.

Avtalet innebär att Uppsala kommun och Stiftelsen Tryggare Sverige ingår ett samarbete med fokus på frågor som rör trygghet och säkerhet i samhällsbyggnadsprocessen, och då särskilt vad gäller implementering av standarden BoTryggt2030. Den huvudsakliga inriktningen för samarbetet tar sin utgångspunkt i följande huvudaktiviteter som relaterar till processtöd för trygghet och säkerhet i fysisk planering:

- Ingå som en aktör i medlemsorganisationen för BoTryggt2030
- Stöd och rådgivning i enskilda projekt
- Framtagande av säkerhets-/trygghetsanalys
- Övrigt stöd

Inom ramen för dessa huvudaktiviteter ryms konkreta insatser i den fysiska miljön. I Gränbyparken ska nulägesanalys, rådgivning och kvalitetsgranskning genomföras. Dessa insatser stödjer kommunens samordnande roll av olika insatser som genomförs för att stärka trygghet och säkerhet i Gränby. Detaljplaner och bygglov kommer att kvalitetsgranskas utifrån trygghets- och säkerhetsperspektiv. Tryggare Sverige kommer utöver detta att ta fram en trygghets- och säkerhetsanalys utifrån ett socialt boendeperspektiv i byggskedet i Gottsundaområdet. Vid sidan av konkreta insatser i fysiska miljön ska insatser för kunskapsspridning genomföras genom riktade utbildningsinsatser för samhällsbyggnadsprocessens olika faser (detaljplan och bygglov, genomförande samt förvaltning och drift). Slutligen medför avtalet även att Tryggare Sverige genom processtöd och rådgivning bistår kommunen i implementering av trygghets- och säkerhetsaspekter i samhällsbyggnadsprocessen. En utförligare beskrivning av huvudaktiviteterna återfinns i ärendets **bilaga 1**.

Utöver ovan nämnt ger samarbetsavtalet möjlighet att mot ersättning addera ytterligare insatser för att säkerställa trygghet och säkerhet i den fysiska miljön. Parkeringsanläggningar och dess närmiljö är exempel på platser som många gånger upplevs otrygga. Avtalet möjliggör gemensamma insatser för att ytterligare stärka samarbete inom kommunkoncernen, exempelvis mellan nämnder med ansvar för fysisk planering och Uppsala Parkering AB, för att med stöd av expertkompetens säkerställa trygga och säkra parkeringsanläggningar.

Samarbetsavtalet mellan Stiftelsen Tryggare Sverige och Uppsala kommun kan övergå till ett långsiktigt Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) på ytterligare 3 år. Ramarna för

aktiviteterna samt budgeten för ett eventuellt fortsatt samarbete ska sättas innan pilotårets slut och utgår från uppkomna önskemål och identifierade behov.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala kostnaden för samarbetsavtalet för Uppsala kommun är 300 000 kr. För projektets finansiering bidrar Stiftelsen Tryggare Sverige med 50 000 kronor, vilket ger en total budget om 350 000 kronor.

Uppsala kommuns kostnad finansieras genom kommunstyrelsens budget, med fördelningen KS -kommunledningskontor, strategi och planering 150 000 kronor, KS-exploateringsverksamhet genom markägarekonomin i Gottsunda och Valsätra stadsbyggnadsprojekt 100 000 kronor och KS-strategisk planering 50 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 17 augusti 2021
- Bilaga 1, förslag till samarbetsavtal mellan Uppsala kommun och Stiftelsen Tryggare Sverige

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Samarbetsavtal mellan Uppsala kommun och Stiftelsen Tryggare Sverige

Allmänt om Stiftelsen Tryggare Sverige

Stiftelsen Tryggare Sverige (org.nr. 802426-0450) är en partipolitiskt och religiöst obunden NGO (non governmental organization) som drivs utan bakomliggande vinstintresse. Syftet är att förbättra hjälpen till brottsdrabbade och att främja utvecklingen inom det brottsförebyggande området. Arbetet är inriktat på att erbjuda nya idéer, nya samverkansformer och nya lösningar.

Syfte med samarbetet

Avtalet innebär att Uppsala kommun och Stiftelsen Tryggare Sverige ingår ett samarbete med fokus på frågor som rör säkerhet och trygghet i stadsbyggnadsprocessen, och då särskilt vad gäller implementering av standarden BoTryggt2030.

Vid nyproduktion eller ombyggnation av bostadsområden, skolor, offentliga rum, kollektivtrafikmiljöer etc. görs sedan länge medvetna val när det gäller tillgänglighet, brandsäkerhet och miljöfrågor. Motsvarande arbete saknas ofta beträffande frågor som rör säkerhet och trygghet.

Tillsammans med flera fastighetsägare, branschorganisationer och företag har Stiftelsen Tryggare Sverige därför tagit fram en de-facto standard för arbetet med att skapa säkra och trygga livsmiljöer vid namn *BoTryggt2030*. Fokus är på att samla och sprida kunskap om hur kommuner kan förebygga brott och öka tryggheten i nyproduktion och ombyggnation genom det fysiska rummets utformning.

Syftet är att utveckla kommunens arbete ytterligare med denna typ av frågor vid nyproduktion och ombyggnation respektive befintlig bebyggelse för att bygga bort brottsligheten och bygga in tryggheten. Samtidigt ingår en satsning på att stärka kommunens kompetens inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i stadsplaneringen genom ett kunskapslyft, med tillhörande kunskapshöjande aktiviteter.

Aktiviteter inom ramen för samarbetet

Den huvudsakliga inriktningen för samarbetet tar sin utgångspunkt i följande huvudaktiviteter:

1. **Ingå som en aktör i medlemsorganisationen för BoTryggt2030**

Uppsala kommun är **delägare** till och sitter med i styrgruppen för framtagandet av det nya digitala verktyget BoTryggt2030 som syftar till att systematisera trygghetsarbetet under

planprocessen. Under avtalstiden får kommunen tillgång till verktyget i dess olika designfaser och är med och "testkör" det samtidigt som kommunen kan vara med och påverka innehåll, funktioner och design. Stiftelsen Tryggare Sverige tillhandahåller ett antal kostnadsfria konton för kommunens **användning** under avtalstiden vilket kan kopplas till de projekt som beskrivs under huvudaktivitet 2. I de konkreta projekten kan kommunen testa checklistorna och verktyget i praktiken.

Utöver en plats i styrgruppen erbjuds kommunen en **utbildning** i BoTryggt2030 som omfattar tre delar, där varje del står för respektive ett fokus på tillämpning i planerings- och bygglovsskedet, genomförandeskedet och förvaltningskedet. Syftet med utbildningen är att förankra konceptet internt hos främst handläggare/projektledare samtidigt som den egna personalen kan utbildas i användningen av det digitala verktyget BoTryggt2030 där en testversion är planerad att tas fram under hösten 2021.

2. Stöd och rådgivning i enskilda projekt

Konkret omfattar denna aktivitet att Stiftelsen Tryggare Sverige bistår Uppsala kommun med att säkerställa att standarden BoTryggt2030 tillämpas i samband med nyproduktion eller ombyggnation av bostadsområden, skolor, offentliga rum, kollektivtrafiksmiljöer genom:

- Ett **pilotprojekt** inom ramen för BoTryggt2030 med fokus på investeringsprojekt (Gränbyparken). Pilotprojektet säkerställer en kvalitetsgranskning i samverkan med kommunen och inkluderar en nulägesanalys, granskning av planer, workshop och framtagande av trygghetsprogram, samtidigt är det möjligt för kommunen att testa det nya digitala verktyget i projektet när det är aktuellt och möjligt.
- **Kvalitetsgranskningar** utifrån BoTryggt2030 i samverkan med kommunen i 2 projekt i detaljplaneskede och 2 projekt i bygglovsskede i syfte att säkerställa att principerna i BoTryggt2030 beaktas.
- **Processtöd och rådgivning** med särskilt fokus på hur frågor om social hållbarhet kopplat till säkra och trygga livsmiljöer kommer in i stadsplaneringsprocessen, till exempel genom:
 - Granskning av detaljplaner.
 - Utarbetande av aktivitetsplaner som stärker säkerheten och tryggheten för de som bor, arbetar och vistas i kommunen.
 - Stöd i det operativa och strategiska säkerhets- och trygghetsarbetet kopplat till situationell brottsprevention, BoTryggt2030, platssamverkan och placemaking.
- Som ytterligare en del i kommunens arbete med att säkerställa säkerhets- och trygghetsfrågorna i stadsutvecklingen kan Stiftelsen Tryggare Sverige erbjuda att genomföra **certifieringar av nya planer** i syfte att säkerställa att miljöerna uppfyller kraven i BoTryggt2030. Certifieringen gäller för respektive projekt och ingår inte i det föreliggande avtalets budget.

3. Framtagande av säkerhets-/trygghetsanalys

Stiftelsen Tryggare Sverige bistår Uppsala kommun med professionell bedömning och identifiering av viktiga aspekter för att säkra att utbyggnaden av stadsutvecklingen i Gottsunda sker på ett sätt som främjar trygghet och säkerhet. God kunskap om lokala förutsättningar är nödvändigt för att bedöma vilka insatser som är särskilt viktiga att beakta utifrån exempelvis vistelse- och rörelsemönster i området. Detta säkras genom workshops där den lokala kunskapen och kännedomen fångas in. Stiftelsen Tryggare Sverige ansvarar för att leda workshops samt framtagande av trygghets-/säkerhetsanalysen utifrån ett användarperspektiv i nära samverkan med uppdragsgivare (Uppsala kommun).

4. Övrigt stöd

I övrigt kan Stiftelsen Tryggare Sverige fungera som bollplank för Uppsala kommun, medverka vid kommunens interna och externa aktiviteter kopplade till BoTryggt2030, stadsutveckling, säkerhet och trygghet och kommunens brottsförebyggande arbete.

Exempel på övriga aktiviteter som skulle kunna genomföras inom ramen för detta arbete är stöd och rådgivning vid förankring och implementering av standarden BoTryggt2030, bistånd vid framtagande av samverkansöverenskommelser, kartläggningar, trygghetsundersökning, m.m., processtöd och rådgivning med särskilt fokus på frågor om social hållbarhet kopplat till säkra och trygga livsmiljöer, stöd i utarbetande av aktivitetsplaner som stärker säkerheten och tryggheten för de som bor, arbetar och vistas i kommunen, bistånd i det operativa och strategiska säkerhets- och trygghetsarbetet kopplat till situationell brottsprevention, BoTryggt2030, platssamverkan och placemaking, m.m.

Inför samarbetets start ska en detaljerad plan tas fram där planerade aktiviteter specificeras och tidsätts.

Samarbetsavtalet mellan Stiftelsen Tryggare Sverige och Uppsala kommun kan övergå till ett långsiktigt Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) på ytterligare 3 år. Ramarna för aktiviteterna samt budgeten för ett eventuellt fortsatt samarbete ska sättas innan pilotårets slut och utgår från uppkomna önskemål och identifierade behov. Exempel på ytterligare aktiviteter för 2022-2025 skulle kunna vara:

5. Framtagande av (kommun) specifika riktlinjer (kan läggas till)

Stiftelsen Tryggare Sverige bistår Uppsala kommun med att ta fram och utveckla konkreta riktlinjer för exempelvis parkeringsgarage och parkmiljö i samband med planering av dessa i kommunen och implementeringen under byggtiden.

6. Processtöd vid implementering och användning av BoTryggt2030 (kan läggas till)

Stiftelsen Tryggare Sverige bistår Uppsala kommun med att ytterligare fördjupa implementeringen av standarden BoTryggt2030 genom att utarbeta rutiner, styrdokument och skraddarsydda verktyg.

7. Vidareutbildning och kompetensutveckling (kan läggas till)

En viktig del i samarbetet är också tillhandahållande av professionell vidareutbildning och fördjupande kompetensutveckling med fokus på frågor kopplade till säkerhet, trygghet och attraktivitet i stadsplanering och utformningen av den fysiska miljön.

8. Genomförande av en företagens trygghetsundersökning (FTU) (kan läggas till)

Utifrån behov kan en FTU genomföras i syfte att kartlägga företagens utsatthet för brott och otrygghet i kommunen som helhet och dess olika kommundelar.

Budget

Den totala kostnaden för Uppsala kommun är 300 000 kr. För projektets finansiering bidrar Stiftelsen Tryggare Sverige med 50 000 kronor, vilket ger en total budget om 350 000 kronor. Om kostnader utöver detta tillkommer finansieras dessa inom nämndernas budgetram.

Ledning och styrning

Samtliga aktiviteter bedrivs inom ramen för befintliga samverkansgrupper. Stiftelsen Tryggare Sverige företräds av stadsplaneraren och forskaren Cornelis Uittenbogaard.

Villkor

Samarbetsavtalet mellan Stiftelsen Tryggare Sverige och Uppsala kommun planeras som ett långsiktigt samarbete, där ett första år utgör en pilot med möjlighet till förlängning med ytterligare tre år. Varje verksamhetsår ska inledas med precisering av aktiviteter samt uppsättning av mål och kriterier för uppföljning. I samarbetsavtalet fastställs att samarbetet kan övergå till ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) efter det första pilotåret. En överenskommelse ska vara klart och underskrivet av båda parter innan avtalsperiodens slut.

Uppföljning och utvärdering

Efter avtalsperioden sammanställer och redovisar Stiftelsen Tryggare Sverige en rapport över de genomförda aktiviteterna. En utvärdering genomförs tillsammans med Uppsala kommun, och ligger till grund för ett beslut om eventuell förlängning av avtalet eller möjlighet till att tillsammans ingå ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP).

Avvikelser från verksamhetsplan

Om avvikelser från verksamhetsplan inklusive budget planeras eller har skett ska Uppsala kommun informeras omgående. Innan eventuella förändringar görs ska förändringarna vara kommunicerade på chefsnivå och godkända av båda parter.

Omförhandling och hävning

Parterna äger rätt att när som helst under perioden påkalla nya förhandlingar om villkoren i denna överenskommelse. Om någon part vill säga upp överenskommelsen så gäller en uppsägningstid på tre månader. Om ej uppsägning sker löper avtalet ut när avtalstiden går ut.

Part kan häva denna överenskommelse om motpart brister i sina åtaganden på ett allvarligt sätt och rättelse inte sker utan dröjsmål. Vid händelse av att överenskommelsen hävs blir Stiftelsen Tryggare Sverige återbetalningsskyldig för medel som Uppsala kommun utbetalat och som avser tid efter hävningen.

Risker och begränsningar

Stiftelsen Tryggare Sverige bedömer inte att det finns några risker med det aktuella samarbetet, men frågan kommer noga och löpande beaktas samt prövas av styrgruppen bestående av representanter för Uppsala kommun och Stiftelsen Tryggare Sverige.

Tillägg

Tillägg till eller ändringar i denna överenskommelse ska upprättas i skriftlig form och undertecknas av båda parter.

Avtalsperiod

Detta samarbetsavtal gäller från och med den 2021-10-01 till om med 2022-09-30

Ort

Datum

Ort

Datum

Magnus Lindgren
Generalsekreterare
Stiftelsen Tryggare Sverige

Erik Pelling
Kommunstyrelsens ordförande
Uppsala kommun